

Xijagu kute memā pi'ôk no'ôk ne ja.

Jeju kamý'ôbê ne Xijagu. Näm ar aben djàkam nõ nhym Jeju kumrêx kato nhym túmrâm Xijagudjwý Marij kurûm kato. Kute amim Jeju mar kêt ne kam túmrâm arým tu amim mar kumrêx. Birâm Jeju akubyn tînkôt ne tu amim kuma. Ne kam Jeju nhõ me jao ba. Ne kam mebê idjaer kute amim Jeju marjamã pi'ôk no'ôk ne. Näm príne memâ 'ã karõ ne memâ kum,

—Djä nã gãm ar amim Jeju man kam tu arîk ar abamâ? Kati, dja gar amim Jeju man kam adjàpênh mexo memâ amijo amirít ne. Pidjô ne rôrôk ne bàrio amirít ne. Pidjô mex ne bàri mexo amirít nhym be mýjja punu ne bàri punuo amirít. Dja gar ja man adjàpênh mexo memâ amijo amirít ne.

Kwârîk wânh me kute abenâ kabën, me kute amimexo àmra, me prô prãm, me kum nêkrêxbit kînh, kwârîk wânh memâ wâm nõ. Dja gar mekam adjukaprîo aben pyràk. Kwârîk wânh ar amâ me ja kurên amâ me ja jabê ne meo aba kêt. Ar ga ar aje Jeju markam dja gar apýnh adjàpênh mexo memâ amijo amirít. Ne Jejumâ amingâ nhym arým ar ajo týx gar kam apýnh adjàpênh mex ar o aba. Näm ã Xijagu memâ ane.

---

1 ¹Ba ibê Xijagu. Ibê Metîndjwýnh nhõ àpênh ne ibê Bënjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu nhõ àpênh. Apýnh me aba djàri abenâ akrekam me aba djàbê 12. Me abê idjaer aje amim Jeju mar. Apýnh me ô pyka'yr me abimànhwâ, me amâ ne ba ikabén mextire jarêñ 'ã pi'ôk no'ôk ne. Dja gar inhõ pi'ôkja jarêñ amijâ ikabénja ma.

Apýnh me kaprî djàri kute meo ba.

Ruk 6.22; Kor 1.11; Idja 12.3; Xij 5.7

²Akmere, àpnhire ar, godja te apýnh ar akaprî djàri ar ajo ba, arakanê, nàr ar anhõ mýjja kêt, nàr ar abê anhöbikwa'õ tyk, nàr me kute ar ajo bikênh ba, godja te apýnh ar akaprî djàri ar ajo ba. Dja gar kam amim,

—Kati. Kwârîk wânh ba kam ikaprî kêt. Dja ba kam ikînhkumrêx, ane.

³Mýkam dja gar kam akînh? Bir, dja apýnh ar akaprî djàri ar ajo ba gar arým amim Metîndjwýnh mar týxo aban 'ã adjukanga kêt. ⁴'Ã adjukanga kêt ne arým amim mar týxo amû amikamén arým amim mar tý:x ne. Ne kam arým príne kum amexkumrêx ne akajgo kêtkumrêx. Ja ne gar arým aje mar. Kam dja gar akaprîkam akînh.

⁵Ne ar ajamak mexdjwŷ. Godja gar ajō ajamak mex kêt jabej ajamak bônhō Metîndjwŷnhmā a'uw. Djām kute 'ã ar amā àkjêrmā? Kati. Dja gar tu kum amijo a'uw. Metîndjwŷnh ne kute me kunimā amak bônhō ba. Kum amijo a'uw nhym arŷm ar amā ajamak bô. Dja ödjânh ne arŷm ar amā ajamak bô gar arŷm kôt ajamak mextirekumrêx.

⁶Dja gar amijo a'uw ne arŷm tu amim kamnhixkumrêx. Kute ar amā òr kadju tu amim kamnhixkumrêx nhym arŷm ar amā kungā. Kwârîk wânh amim,

—Kon, dja imā òr jabej. Nâr kon, dja imā òr kêt jabej, anhŷr kêt. Mýkam? Bir, aje tu amim kamnhixkumrêx kêtksam. Me kute tu amim kamnhixkumrêx kêtksam ne me kute mrâmri ne ngô pyràk. Me kute kôk djâbêrkam ngô djâkà ari: amijadjwŷr pyràk, kute ari: amijapin pyràk. ⁷Djām me kute tu amim kamnhixkumrêx kêtksam Bénjadjwŷr djwŷnh kute memâ mýjja 'õ nhôrmâ got? Arkati. ⁸Me kute jâm Metîndjwŷnh kôt amikabêñ jadwjyr ne ajte jâm mýjja pumu kôt amikabêñ jadwjyr ari: amikabêñ jadjuw. Ne kam arîk ba râlâ. Kwârîk wânh me kudjwa amim Metîndjwŷnh kamnhix rerekre kêt. Dja gar tu amim kamnhix týxkumrêx.

⁹Be, Jeju kukwakam gwaj baje me'õo bakamy'õja dja kajgo jabej djâm Metîndjwŷnh nokrekam ne kajgo? Kati. Nokrekam rax. Gê amiraxja man arŷm kinhkumrêx.

¹⁰Nhym be, ar 'õ nhô nêkrêx rax jabej. Djâm Metîndjwŷnh nokrekam rax? Kati. Metîndjwŷnh nokrekam kajgo mexi. Gê te kute amikajgo markam amikam kinh. Me ô nêkrêx rûnh kute rûnh pyràk. Dja me mrânbê kêt ne. Ga, bô râ mex tâmkam mjôn rôrôkja pumû. Dja â me ô nêkrêx rûnh mrânbê kête ane. ¹¹Bôlâ arngro týx apôx ne kôk kangro wabê nhym totokbê bô arŷm ngrâ nhym râ arŷm rôrôk ne. Nhym kam me arŷm kum kinh kêt ne. Me ô nêkrêx rûnhdjwŷ dja me ô mýjja krâpti jabej katikôt arŷm â amijaerbê kête ane.

¹²Dja te apýnh ar akaprí djâri ar ajo ba, akanê, nàr anhô mýjja kêt, nàr ar abê anhöbikwa'õ tyk, nàr me ar ajo bikênhô ba. Godja te apýnh ar akaprí djâri ar ajo ba gar amim Jeju mar týx râlâ ne 'ã adjukanga kêt. Kam dja gar akînhkumrêx. Ne kam inomâ akaprí mē nhym Metîndjwŷnh arŷm ar amâ akînh djâ ngâ. Amrêbê ne me kum abêkumrêx jamâ kum,

—Dja te ar akaprí djâ kumex ar awŷr bôx gar imar týx râlân kam arŷm ikôt atîn ne ar aba râlâ: râlâ ne, ane. Ga, me kute memâ me bënjadjwŷr krâdjê nhôrkam me kinhja pumû. Ar gadwjy dja gar amim Jeju mar týx râlâ. Te ar akaprí djâ ar ajo ba gar mar týx râlâ nhym kam arŷm ar amâ akînh djâ ngâ gar kôt atîn ne ar aba râlâ: râlâ ne.

¹³Ne kam godja me ar ajaxwe'ã ar amâ àpnênh jabej, kwârîk wânh gar arîk amim,

—Metîndjwŷnh ne ijaxwe'ã imâ àpnênh dja ba kam kôt ijaxwe, anhŷr kêt. Djâm me kute axwelâ Metîndjwŷnhmâ àpnênh prâm? Kati. Me te kute o anhŷr prâmje. Metîndjwŷnhdjwŷ kute gwaj bajaxwe'ã bamâ àpnênh prâm kêtksam. ¹⁴Gwaj ba ne gwaj bamâ bajaxwe prâm kam bajaxwe'ã amim apnênh amim, “Ba 'ýr on kam ajmâ ikute jabej”, ane.

15 Bamā bajaxwe prām tē:n arȳm ajmā bakuten arȳm bajaxwekumrēx. Bajaxwe tē:n kam arȳm bajaxwe rax ne. Bajaxwe rax ne kam arȳm ty.

16 Akmere, àpnħire ar, kwārik wānh me ar anoo biknor kêt. Imār ar ajabēkam ne ba ar amā ikabēn ja jarē. 17 Metīndjwŷnh ne mex ry typdjin kute axweo amikapér kàr kētkumrēx. Ga, kute kàjkwakam mȳjja nħirā kunī nhipêx nhym mexkumrēxja pumū. Nhym kam amrē kute gwaj bamā mȳjja kunī nhōrjadjwŷ mexbit. Kute gwaj bamā bakinh djà kunī nhōrja prīne mexbit. Metīndjwŷnh mex ry typdji.

18 Ta kute amijo gwaj bapytar kôt ne arȳm gwaj bajo kra. Kute gwaj bamā kabēn katātkumrēx jarēnh kôt arȳm kute gwaj bajo kra. Kute mrāmri ne me kute bāygogo ja kumrēx djē pyrāk Metīndjwŷnh gwaj bakumrēx gwaj bajo kra, õ me ja kunī kukām gwaj bajo kra. Ne kam arȳm gwaj bamā amak bô gwaj arȳm badjumar djà ny.

Me kute Metīndjwŷnh kabēn mar kajgo nēje kute me akre.

19 Akmere, àpnħire ar, imār ar ajabēkam ne ba ar amā ikabēn jarē. Dja gar ikabēn īāno djan ama. Dja me amā amijarēn prām ar ga dja gar aje me mar prām. Ne amijā akabēn nēn angryk tō. 20 Mŷkam? Bir, djām gwaj bangrykkam katât ar amijo baba? Kati. Metīndjwŷnhmā katât baje amijo baba kētkumrēx.

21 Kam, dja gar wānh aje mȳjja punuo aba prām kunīja kanga. Ar ajaxwe kunīja dja gar kanga. Godja me ar amā Metīndjwŷnh kabēn jarē, kabēn kute ar apytarja jarē nhym ar amā wadjà gar akabôt katin tu amim markumrēxo aba. 22 Kute memā me mex'ā karōkam kabēn djām ar aje mar kajgomābit? Kati. Dja gar tu amim markumrēx ne mrāmri katât kôt amijo abakumrēx. Ar aje mar kajgoo abakam gar amim ajēx ne aminoo abiknoro aba.

23-24 Be ga, me kute ixekam amikarō pumūnh ne apôx ne mā mrānhja pumū. Ne kam mōrbē amikarōo biknorja pumū. Ar ajō aje kabēn mar kajgokam ar aje me uràk. Ar aje kabēnkôt amijo aba kētkam tēmbē kabēno akno. 25 Nhym be, me kwŷ arȳm kabēn pumū. Metīndjwŷnh ne pi'ōkkam prīne katât me kute amijo ba'ā memā karō mex nhym me kute kabēn kôt amijo bakam me ta ne me ar ban umar mex. Me kwŷ kabēn ja pumūnho ban īā ukanga kêt ne tu markumrēx ne o biknor kêt. Nhym kam Metīndjwŷnh arȳm memā tŷx jangijn o djuw mex nhym me umar mexkumrēx.

26 Ga, me kute mry'ākrīo mrānhmā kute krādjē djào òto pynēnhja pumū. Me kute amijā kabēn nē ne me kute mrāmri ne mry'ākrī nhōto pynēnh ne kute o mrānh mex pyrāk. Nām me mrāmri kute amim Jeju markumrēx. Nhym be, me kute amijā kabēn'ā ma kêt ne tu kabēn ba. Djām me kute amim Jeju markumrēx? Kati. Me ta ne me amim 'ēx ne ta aminoo akno.

27 Gwaj baje mrāmri Metīndjwŷnh, me Babām djwŷnh markumrēxkam mȳj ne gwaj kam bakute? Bir, gwaj kam me 'uw̄tīmē me bixangrio djuw mexo baba. Me õ mȳjja kētkam meo djuw mexo baba. Gwaj ajte Metīndjwŷnhmā amijangri tŷx ne me kum kīnh kētja jaxwe kôt bajaxwe kêt.

Me kum me õ mỳjja kêtja kĩnh'ã kute memã karõ.

2 ¹Akmere, àpnhire ar, Bënjadjwyr djywñh Jeju Kritu mexo umati: ga me tu amim markumrêxo aba. Djäm kam ar amã me rünabit kĩnhmã? Nhym me õ mỳjja kêtja djäm ar amã me kĩnh kêtgmã? Kati. Dja gar amã me kuní kĩnh aben pyràk. Nhym be, djäm mrämri arým ar amã me kuní kĩnh aben pyràk? Kati. Nã gãm ar amã me rünih, me umabit kĩnh. Ne kam amã me õ mỳjja kêtja kĩnh kêt.

²Gar abikprönh djàkam akuprō nhym me'õ rax bôx. Kute õ kẽn karyro ikrakam ràx jangjênh, aben nhiby angjênh. Kute õ kubékà mex jangjênh. Kute príne o amijo mex ne arým bôx gar omû. Nhym kam me'õ nhõ mỳjja kêtja bôx. Õ kubékà apýnh bikadjônhja bôx. ³Ar amã me'õ nhõ kubékà mex ja pyman kum,

—Ota, me krí djà mex. Jakam dja ga nhý, ane. Ne kam me'õ nhõ mỳjja kêtjamã kum,

—Wãnh dja ga dja nàr iparbê dja ga pykakam nhý, ane. ⁴Djä nã gãm ar amã me kĩnh aben pyràk? Kati. Nã gãm arík amim me'ã karõ punun amijo me utàr punu.

⁵Akmere, àpnhire ar, imã ar ajabékam ne ba ar amã ikabën jarë. Dja gar amim ikabën ja ma. Myj xêja ne Metindjwÿnh amijo me utà? Djäm me rünabit, me umabit? Kati. Pykakam me kute me'ã, “Me bikénh”, anhýrja, me õ mỳjja kêt ja ne Metindjwÿnh amijo me utà. Nhym kam me arým tu amim mar týxkumrêx nhym kam kute amikôt meo bamã memã arë. Me kum abéjamã ne arë. ⁶Nãm te amijo me õ mỳjja kêtja pytâ gar amã me kĩnh kêt nhym kam me arým pijàm ne. Bir, myj xêja ne ar ajo bikénho ban ar apa 'amýn me axwe pãnh jarénh djàl'yr ar ajo mrã? Djäm me õ mỳjja kêtja ne me 'yr ar ajo mrã? Kati. Me rünih ne me 'yr ar ajo mrã.

⁷Metindjwÿnh kute ar ajo ba ar, dja gar ikabënja ma. Myj xêja ne Metindjwÿnh japrò ba? Djäm me õ mỳjja kêt ja? Kati. Me rünih ne me aprò ba. Metindjwÿnh ne mexti:rekumrêx nhym me aprò ba.

⁸Metindjwÿnh ne arým me bakukämäremã 'ã karõn memã kum,
“Me amã amibu'ã me ja jabê. Kute mrämri ne ga me amã amijabêja
pyràk dja ga me ã amã amibu'ã me ja jabêo ane.”

Nãm ã me bakukämäremã ane nhym me arým 'ã pi'ôk no'ôk ne. Kabën kukràdjà ja ne mexo kute kukràdjà kuní jakrenh. Dja gar kabën ja mar týx ne amã amibu'ã me kuní jabê. Ne kam arým amexkumrêx. ⁹Godja gar amã me õ mỳjja kêtja kĩnh kêt ne amã me rünabit kĩnh jabej. Djäm kam amã abu'ã me kuní jabékumrêx? Djäm Metindjwÿnh kukràdjàja kôt amã me abékumrêx? Kati. Gar kam amikràn arým ajaxwe.

¹⁰Be, Metindjwÿnh me kute katà amijo ba'ã kute memã karökôt apýnh kukràdjà. Dja gar kam kukràdjà kuní mar týx ne kôt ar amijo aba. Ne kam kukràdjà pydjibit mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Djäm kam ajaxwe ngri got? Kati. Aje ja pydjibit mar kêtksam ajaxwe rax kute mrämri ne aje kukràdjà kuní mar kêtksam ajaxwe rax pyràk.

¹¹Ga, Metindjwÿnh kute me bakukämäremã kum,
“Kwärík wãnh abenbê prõ, mjêno adjákñh kêt”, anhýrja ma.

Ne ajte kute me bakukāmāremā kum,

“Kwārīk wānh me par kēt”, anh̄yrja ma.

Godja ga kukrādjà kôt mebē prō'yr amrānh kêt ne kam me'ōnh bīn arȳm o ajaxwe. Te mebē prō'yr amrānh kêt ne arȳm ajaxwe. Aje me'ōnh bīnkam ga kukrādjà mar kêt ne arȳm kam ajaxwe.

¹² Metīndjwŷnh ne pi'ôkkam prîne me kute katât amijo ba'â memâ karô mex. Nhym kam me kwâ arȳm kute markumrêx nhym Metīndjwŷnh arȳm memâ tŷx jangij. Nhym kam arȳm katât kabēn kôt ar amijo ban umar mex ne ta arek mekôt ar ba. Dja gwaj kabēn ja man kôt ar amijo baba. Gêdja ï Metīndjwŷnh gwaj bakukjêro nhýn gwaj bamâ,

—Djâ ne ga ikabēn ja markumrêx ne kôt ar amijo aba? ane gwaj amikôt kum amijarê. Godja gwaj kukrādjà kôt amijo baba kêt nhym arȳm gwaj bamâ axwe jarê. Kute ren gwaj bamâ axwe jarênh karô dja gwaj kukrādjà kôt amijo baba mex.

¹³ Nâr, dja gwaj bajô bamâ me kaprî kêt nhym Metīndjwŷnh arȳm amipânh kum gwaj bakaprî kêt ne tu katât gwaj bamâ bajaxwe pânh jarênhkumrêx. Nâr, dja gwaj badjukaprîkumrêx ne kam arȳm bamâ Metīndjwŷnh pyma kêt ne arȳm bakînhkumrêx.

Djâm me kum me kaprî kêtja Metīndjwŷnh kute me utâr?

¹⁴ Akmere, àpnihîre ar, dja gwaj bamâ me kaprî kêt ne atekam ajte memâ kum,

—Ba ne ba tu amim Metīndjwŷnh markumrêx, anhýro baba. Djâm kam Metīndjwŷnh kute amim gwaj bapytâr ne kute ar gwaj bajo bamâ? Djâm gwaj bajajkwa kajgokam bakabênbít ne kam bamâ me kaprî kêt nhym arȳm kute amim gwaj bapytâr ne kute ar gwaj bajo bamâ? Kati.

¹⁵ Godja gwaj baje me'oo bakamy nâr o bakanikwŷnh, ô kubékâ kêt ne kum prâm. ¹⁶ Gwaj kam kum mÿjja'õ nhôr kêt ne kum,

—Gora gê Metīndjwŷnh ajo djuw mex ga adjumar mex ne amâ kry kêt ne ajajne, ane. Djâm ja ne mex? Kati. Gwaj baje kum mÿjja'õ nhôr kêtkañ ne kajgo.

¹⁷ Mÿj ne gwaj baje kam mar? Bir, dja gwaj bamâ me kaprî kêt ne kam memâ kum,

—Ba ne ba tu amim Metīndjwŷnh markumrêx, ane. Djâm mrâmri bakabênbít? Kati. Ga, me arȳm tykkam kute amingrêk kêt ne kajgoja pumû. Gwaj badjwŷ bamâ me kaprî kêtkañ bakajgo.

¹⁸ Godja me'õ amâ,

—È, ga ne ga we aje Metīndjwŷnh mar. Ba ne ba imâ me kaprîn ije memâ mÿjja nhôro iba. Goja gu baje tu amim Metīndjwŷnh markumrêx jabej aben kabi. Ga amâ me kaprî kêtkañ dja ba te apumûn amim, “Kon. Kute Metīndjwŷnh mar kêt pyràk”, ane. Bajbit dja ba imâ me kaprîn memâ mÿjja nhôro iba ga arȳm ipumûn ijâ amim, “Be, djâm mrâmri tu kute amim Metīndjwŷnh markumrêx. Ga, ukaprîn kute memâ mÿjja nhôrja pumû”, ane. Ga kam arȳm ipumû. Ba tu ije amim Metīndjwŷnh markumrêxja pumû. Dja â me'õ amâ ane.

¹⁹ Be, ga ne ga we aje Metīndjwŷnh rax markam memâ kum,

—Metīndjwŷnh pydjibit. 'Ödjhŷ kêtakumrêx, anhŷro aba. Be, mrâmri. Djâm gajbit aje Metîndjwŷnh rax mar? Kati. Xatanaj nhõ me karõ punudjwŷ kute Metîndjwŷnh rax mar ne kam ajte kum me kaprî kête ba. Ne kute rax markam abenmâ kum,

—Metîndjwŷnh pydjibit. 'Ödjhŷ kêtakumrêx, anhŷro ba. Ne kam tu umaje terte:t.

²⁰Kê, ano kêt, mŷkam ne ba te ar amâ,

—Dja ga memâ kum, “Ba ne ba tu amim Metîndjwŷnh markumrêx”, anhŷro aban amâ me kaprî kêt ga mrâmri akajgokumrêx. Ga, me arŷm tykkam kute amingrêk kêt ne kajgo nôrja pumû. Gadjwŷ ne ga ã akajgoo ane. Mŷkam ne ba te ar amâ ja jarê gar imar kêt?

²¹Dja gar me bakukâmâre Abraão man kôt ije ar amâ arênhja ma. Djâm Abraão kute amim Metîndjwŷnh mar kajgo? Kati. Nâm tu amim markumrêx ne kam kabën kôt amijo tê. Nâm kabën kôt Metîndjwŷnh nhõ kikam kra Idjak djin bit kute bîn 'yr. Nhym Metîndjwŷnh Abraão pumûn arŷm amim,

—Mrâmri ne Abraão imâ axwe kêt ne mex, ane.

²²Ga, Abraão kute tu amim markumrêx ne kam kute kabën kôt amijo têmja pumû. Nâm kabën kôt amijo tên kam arŷm tu amim Metîndjwŷnh mar mexkumrêx ne. ²³Kam ne me aben djô'â Abraão jarê:n arênhho môr tâmtâ nhym kam arŷm Môjdjê katon arŷm abatanh ne. Ne kam arŷm me bakukâmâremâ kum,

“Abraão ne tu amim Metîndjwŷnh markumrêx nhym arŷm kum axwe kêt jarê nhym arŷm kum mex”, ane.

Ne kam pi'ôkkam no'ôk ne. Be, mrâmri ne kôt arênhkumrêx. Nâm arê nhym me aben djô'â abenmâ kum,

—Mrâmri ne Metîndjwŷnh Abraâo ôbikwakumrêx, ane.

²⁴Ga, me kute tu amim markumrêx ne kam kute kabën kôt amijo bakam Metîndjwŷnh arŷm kute memâ axwe kêt jarênhja pumû. Djâm me kute mar kajgokam Metîndjwŷnh kute memâ axwe kêt jarênh? Kati.

²⁵Me'ô nire kuprŷ Rabedjwŷ. Djâm Rabe kute Metîndjwŷnh mar kajgo? Kati. Nâm tu amim markumrêx ne kabën kôt amijo tê. Nhym kam arŷm kum axwe kêt jarê. Nhym Djodjuwe kute ar anorjadjwŷ Rabe kum ar kaprîn arŷm arkum aminhûrkwâ jarê. Arkum arêñ arŷm ar kurê djwŷnhbê arkum atemâ pry 'ô jarê. Nhym kam ar umar mex ne akubyn 'â mõn bôx. Nâm ã Rabe kum ar kaprîo ane nhym Metîndjwŷnh arŷm kum axwe kêt jarê.

²⁶Be, tâm ne ja. Me tyk arŷm karõ biknorkam kute amingrêk kêtakumrêx ne arŷm kajgo. Gwaj badjwŷ. Gwaj baje Metîndjwŷnh kabën mar kajgon kôt amijo baba kêtakumrêx ne kam baje memâ kum,

—Ba ne ba tu amim Metîndjwŷnh markumrêx, anhŷrkam arŷm bakajgo. Bakajgo kute mrâmri ne me tyk kajgo pyràk.

Me õto djujabê kêt'ã ujarênh.

3 ¹Akmere, àpnhire ar, ar akrapti ne gar aje amijo memã kukràdjâ'ã adjuarênh djwînh prâm. Djâm kam mex? Kati.

Mýkam ne mex kêt? Bir, gwaj bakunî bakabën kwî kajgo. Gwaj bakabën kajgokam bamex kêt. Ga ren ar abê memã ujarênh djwînh kêt ne ren akabën kajgo ren gajbit amex kêt. Me kraptimâ adjuarênh kêt kam ga ren gajbit amex kêt. Nhym be, kati. Ar akabën kajgo'ã memã adjuarênh kam me krapti arym ar akabën man arym ar adjô'ã mex kêt. Nhym kam Metindjwînh arym panh ar amã ajaxwe rax jarê. ²Me bakunî bakupânhtâ bakabën kajgo kumex. Godja ren me'õ kabën kajgo këtkumrêx jabej ren prîne kute katât amijo ba kadjy mex.

³Ga, me kute mry'âkrîo mrânhja pumû. Näm me kute krâ djên ajkwa katikôt kàxiràx jadjuw ne ari o krâ kukênho mrâ. Ga, te mry rûnh nhym me kute ajkwakôt ar krâ kukênho mrânhja pumû.

⁴Ga, me kute tekrekam no'i kryreo kà rûnho baja pumû. Näm te kà rûnho nhym te kôk djâbêr tŷx nhym me tekrekam no'i kryreo unênh ne o krâ kukênh o baja pumû.

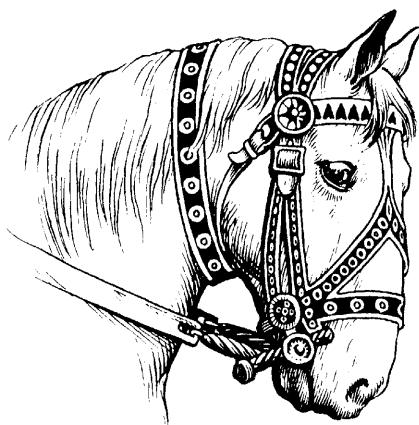
⁵Me banhôto kute kà tekrekam no'i pyràk. Me banhôto te kryre gu me o mÿjja rûnho amra. Nhym kuwy kryredjwŷ. Ga, te bà rûnho nhym me kute kuwy kryreo kunimâ angjênhja pumû.

⁶Me banhôto ne kute kuwy pyràk, kute bâmâ angjênh pyràk. Apýnh me axwe djâri kunikôt ne gu me banhôtoo arën arym ipêx. Me banhî katikôt ne me banhôto ikwâ. Ne kam kute prîne me bajo punu prâm. Me banhôtoo bakabënja ne tu apýnh mÿjja kunio tuknîn o punu. Kute mrâmri ne kuwy kryre kute bâmâ angjênh nhym mÿjja kunî xêtja pyràk.

Me axwe nhô bênjadjwŷr ja ne kute me banhôtoo krî djwînh.

⁷Me kute mÿjja krapti djujabê. Mry, àk, kwênh, mry ngângao mrânh, ngônhkam mÿjja, mÿjja kraptija ne me kute ujabê. ⁸Nhym be, me banhôtoo bakabënja pydjibit ne kute mrâmri ne mry djujabê prâm kêt pyràk. Me banhôtoo bakabënka bajamakkre kêt ne bajaxwekumrêx. Me banhôtoo bakabën kute me parkumrêx, kute mrâmri ne udjy rûnho kute me par pyràk.

⁹Me banhôtoo ne gu me baje Metindjwînh, me Babam djwînhmâ mextire jarênh ne atekam ajte o baje

(Xijagu 3.3)

abenmā bakabēn punu jarēnh. Kute amipyràk ne Metīndjwình me banhipêx. Kute me bajo amipyràk ne me banhipêxkam ne gu me baje abenmā bakabēn punu jarēnh.¹⁰ Ne kam bajakwakôt memā bakabēn mexmē bakabēn punuo aben nhikjén memā arē. Akmere, àpnihîre ar, gu me ren ã memā anhýr këtkumrêx.

¹¹Djäm inore 'ököt ngô djànhmē ngô djì kute aben nhikjén apôx?
¹²Nàr, djäm pidjôbê pigêrè'la oriwêre djô arij? Kati. Nàr, djäm akrô'â pigêre djô arij? Kati. Ne ngô nhinore'ökam kadjwanhî ne arým akryja djäm kam ngô djành apôx? Arkti. Axikôtbit mýjja apôx. Kwârîk wânh gu me memā bakabēn mexmē bakabēn punuo aben nhikjén memā arênh kêt.

Me krâ mex'â ujarênh.

Gar 5.16

¹³Ar ajô we akrâ mex ne we aje me kukràdjâ kunî mar. Goja mrâmri akabéenkumrêx jabej on katât amijo aban amijo adjâmra kêt. Ne kam arým akrâ mex. Kam dja me arým apumû. Akrâ mexkôt apumû.¹⁴Nhym be, ga ne ga anhôkre kadjwìnhbê angryk. Me'õ nhô mýjja'â angryk. Ne arax mýr jabej akadjwìnhbê adjâkrê. Ne kam 'â amijo amra. Djäm ja ne mex? Djä ne ga katât ar amijo aba? Kati. Ga ne ga ate amijo aba. Kam kwârîk wânh 'â amijo adjâmra kêt ne arîk amim ajêx kêt.

¹⁵Djäm akrâ mex ne ja? Djäm kàjkwakam Metîndjwình we kute amâ ja jarênh? Kati, atemâ. Pykakam me ar ba ne me kute amâ wâ jarênh. Me kum Metîndjwình kînh kêtja kôt akabêne ja. Xatanaj ne kute amâ wâ jarênh.

¹⁶Mýkam? Bir, me'õ nhô mýjja'â angrykkam ne arax mýr jabej adjâkrêkam ne ga akangati. Akangatimê apýnh me axwe djàrimê akam apôx.

¹⁷Nhym be, kàjkwakam Metîndjwình kute gwaj bamâ bakrâ mex jadjàr gwaj bakabên mexkam

gwaj baje amikam bajaxwe'õ mar kêt.

Ne badjumar mex prâm.

Ne memâ baprîn memâ bakabên.

Ne bajamak mex.

Ne badjukaprîkumrêx ne baje mrâmri ne pidjô djô mex ne ô kumex pyrâk.

Ne bamâ me õ mýjja kêtme me rûnh jabêo aben pyrâk.

Ne bajêxnhî kêt ne mrâmri tu amim Jeju markumrêx.

¹⁸Me kute aben nêje me kukrà ne akrânmâ memâ arênh ba ja ne me memâ arênh ba nhym me arým ajmâ kute kêt ne katât ar amijo ba. Me kute mrâmri ne pidjô djô mex ne ô kumex pyrâk.

Me kute amidjwìnhbito kînhja ne Metîndjwìnhmâ à'wýr punu.

4 ¹Mý ne ga me aman arým abenwýr aprôt ne aben tako aba? Bir, me aje amim 'â karô djâkam amâ apýnh me'õ nhô mýjja pro prâm ne 'â angryk aba. Ne kam ã abeno anhýro aba. ²Me amâ mýjja kînh ne aje bit byrmâ nhym

me me abē aptà ga me byr kêt. Byr kêt ne arȳm me kupa. Aje 'ā angryk ne te aje byr prāmj. Ne kam aje 'ā aben tak ne abenwyr aprōt ne kam aje byr kêt rā'ā ne. Mŷkam ne ga me aje byr kêt? Bir, me aje Metīndjwŷnhmā o adjà'wŷr kêtakam.

³När, me aje Metīndjwŷnhmā o adjà'wŷr jabej nhym kute me amā òr kêt. Mŷkam? Bir, me aje o adjà'wŷr punukam. Mŷj ne aje o adjà'wŷr punu on? Bir, me aje bit byrmā ne aje bit o amidjwŷnhbito kinh prām. Aje amidjwŷnhbito kinh prāmkam aje mŷjjao Metīndjwŷnhmā adjà'wŷr punukumrēx.

⁴Metīndjwŷnh ne arȳm kute ar ajo õ me jakam ga ren ar amā Metīndjwŷnh kinhkumrēx. Nhym be, kat. Me kum Metīndjwŷnh kinh kêt kukrâdjà punuja ne gar amā kinh rā'ā. Aje mrāmri ne me kum prō djwŷnh kinh ne kam jām kum krô'ā prō kinh pyràk. När, aje mrāmri ne me kum mjēn djwŷnh kinh ne kam jām kum krô'ā mjēn kinh pyràk. Amā Metīndjwŷnh kinh ne kam jām amā me kum Metīndjwŷnh kinh kêt kukrâdjà punuja kinh. Nā gām ar kam ari akabēno aben nhikjē. Dja gar amā me kukrâdjà punu kinh rā'ān arȳm amijo Metīndjwŷnh kurê djwŷnh.

⁵Amrēbē: ne me memā kum,

—Metīndjwŷnh Karō kute me bakadjwŷnhbē amijo kajkep ne te arek kum me bajo ba prāmj. Te arek kum me bajo ba prāmkam arȳm ngryk 'yr.

Nām me ā me bakukāmāremā ane nhym me arȳm 'ā pi'ôk no'ôk ne. Djām me kabēn kajgo got? ⁶Ajmā gwaj bakuten bajaxwe prām. Nhym be, Metīndjwŷnh ne kum gwaj bakaprīn gwaj bajaxwe kêt kadjy gwaj bamā tŷx jangij gwaj ajmā bakute kêt. Amrēbē: ne ujarēnh djwŷnh me bakukāmāremā kum,

“Me kute amijo àmra prāmja Metīndjwŷnh arȳm melbē aptà.

Nhym be, me kute amijo ngriren amijo kâtàmja Metīndjwŷnh tu kum me kaprī.”

Nām ā me bakukāmāremā ane nhym me arȳm 'ā pi'ôk no'ôk ne. Ga, kum me bakaprīja pumū.

⁷Kum gwaj bakaprīkam dja gar akrànmā Metīndjwŷnh kabēn man kôt ar amijo aba. Ar Xatanajbē aptà nhym arȳm ar abē prōt ne. ⁸Dja gar Metīndjwŷnh man kôt amijo ajkamē nhym arȳm amipānh ar aman ar awŷr amijo ajkamē. Ar ajaxweja, on ajaxwe krâtan amex kute mrāmri ne me aminhikra punu pōnh nhym arȳm mex pyràk. Ar aje amijo Metīndjwŷnh mar ne jām ajaxwe prāmja, on aje amim ajaxwe'ā karōja krâtan adjumar djà mex ne. ⁹Ajaxwe prāmkam on adjumar punun on muwn kôt amra. On akeket krâtan muwn on akinh krâtan adjumar punu:re ne. Å ajaxwe prāmkam amijo ane. ¹⁰Dja gar Bēnjadjwŷr djwŷnh rax man arȳm amijo angrin amijo akâtàm. Nhym kam arȳm kàjmā akamē.

¹¹Akmere, àpnihîre ar, kwârîk wânh abenâ akabēn punu kêt.

Metīndjwŷnh ne arȳm gwaj bamā kukrâdjà jarēn gwaj bamā,

“Djā gām me amā aben jabê”, ane.

Kute gwaj bamā kabēn ja jarênhkam gar atekam akamy'ā akabēn punu jarēn 'ā axwe nhô. Mŷj ne gar arȳm aman ā akamy'ā akabēn punuo ane? Bir, gar amim,

—Metīndjwŷnh kukrâdjà ja ne mex kêt, anen arȳm akamy'ã ar akabēn punu. Ne kam arȳm o Metīndjwŷnh kabēn'ã punu jarēn arȳm mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Ne aje Metīndjwŷnh kukrâdjà'ã punu jarênbít.

¹²Djâm we ar abê mŷjja ne gar amibû'ã me'ã axwe janhôro aba? Metīndjwŷnh pydji ne arȳm me kute katât amijo ba'ã memâ karô nhym me arȳm kabēn ma. Ta dja me utâr jabej nàr meo biknor jabej nhym me arȳm me biknor tokry djâkam biknor jabej. Atemâ me'õ kute meo anhŷr kête kumrêx. Kam ar ga akajgon kam me'ã axwe janhôr ar o aba.

Me amikukâm amijo àmra ne kute amijarênh nêje kute me akre.

¹³Ar aje amijo adjâmratija, ikabēn 'âno djan ama. Aje Metīndjwŷnh mar kêt ne amijo adjâmrakam ga we memâ kum,

—On ne nàr kryrâm dja ba krî wâmâ tén bôx ne ije amim pi'ôk kaprî kumexo atommâ. Be, dja ba kam pi'ôk kaprî pângh mebê mŷjja jamŷn amû memâ òro ikrî. Ne o ikrî:n arȳm pângh inhô pi'ôk kaprî kumexo atom. Ne o ikrî: nhym arȳm ijâ amexmê na apêx. Ba kam arȳm akubyn tê, ane. Gar aje memâ â amijo adjâmrão anhŷrja gora ikabēn 'âno djan ama. ¹⁴Dja ar ajâ akati nhym mŷjja ajmâ ar ajo gar aje mar kête kumrêx. Atîn tê:n atîn nhitep djâ ne kute mrâmri ne kakûm ba pyràk. Kakûm ba:n kam arȳm me aerbê kêt ne tu kâjkwa më bimrakkumrêx ne. Näm â atîn tê:n me aerbê tu akêto ane.

¹⁵Kwârîk wanh ã memâ amijo adjâmrão anhŷr kêt. Ga ren ar Metîndjwŷnh man ren memâ kum,

—Metîndjwŷnh kute amim ijâ karô kôt dja ba itîn ne ar iba râ'ã jabej. Ba kam arȳm krî 'ôkam itêm jabej. Nàr atemâ idjâpênh jabej, ane. Ga ren ar ã memâ anen arȳm ar amex.

¹⁶Nhym be, katî. Gar Metîndjwŷnh mar kêt ne amikam akînh kadjy amijo amra. Aje â amijo adjâmrão anhŷrkam ne ajaxwe. ¹⁷Metîndjwŷnh ne arȳm ar amâ amrânh mex'ã karô gar arȳm aje mar. Dja ga mar kajgon kôt amijo aba kêt ne arȳm ajaxwe.

Me ô nêkrêx rûnh kute amidjwŷnhbit mar.

Mat 13.22; Ruk 12.15; Xim k 6.6; Ap 18.15

5 ¹Me rûnhmâ ne ba memâ kum,

—Ê, me anhô nêkrêx rûnh, ba me amâ arê. Dja apýnh me akaprî djâri me awyr bôxkumrêx. Me akaprî ra:x kukâm dja ga me on muwn amra:..

²Mŷkam? Bir, dja me anhô nêkrêx rax arȳm me abê rerekre ne. Te me anhô kubékâ mex nhym kâpotire arȳm prîne me abê apôk ne. ³Dja prîne me abê anhô mŷjja 'ôk ne me abê amijo ajkê. Me anhô kên karyrmê anhô kryt jaka dja prîne me abê punure. Nhym me kuni arȳm me anhô mŷjja punu pumûn me ajâ abenmâ kum, “Be, omû. Djâm tâmwâ mex got”? ane. Nhym kam Metîndjwŷnh arȳm me amâ ajaxwe pângh jarê ga me atokry:. Atokry kute mrâmri ne kuwy'ã me xêtkam me tokry pyràk. Be, mŷj kadjy ne ga me amim anhô nêkrêx rûnho atom nhym

kumex? Djām we me aje amijo rūnhmā? Kati. Me kute aminhinomā amimēnh djà nhō akatikam dja Metīndjwŷnh me amā ajaxwe pānh jarē ga me atokry:..

⁴Ē, akubyn amijo tēn amima. Ga me ajēx ne anhō àpēnhmā kum, “Dja gar inhō bâygogo djê pa ba kam ar amā o pānh”, anhŷro aba. Nhym me ê pa, ga me ate kam arŷm memā o pānh kêt. Tām dja ga me akubyn amijo tēn ama. Djām Metīndjwŷnh kute me amar kêt got? Kati. Ē, me kute me amā ê kajgoja kum amijo akij ne kum, “Dja ga ijo angryk”, ane nhym arŷm me kuma. Metīndjwŷnh ne me krâpti:o ban memā Bēnjadjwŷr djwŷnh. Uma:kumrēx ne arŷm me kute kum amijo àkjérja ma.

⁵Me ga ne ga me prîne amijo djuw mexo aban abixaér tý:xo aba. Aje mrâmri ne mry nhîpti kute ate krân àkurbit mar nhym me kute myt tâmkam par pyràk. On dja Metīndjwŷnh me ajaxweo pānh ne. ⁶Ga me arŷm aje me kute katât amijo bakumrêxmā axwe jarênh ne aje me par nhym me kute aminêje me abê àptâr kêtakumrêx. Tām dja ga me akubyn amijo tēn ama. Nā bām ã me nêkrêx rûnh kute Metīndjwŷnh mar kêtakam memā ane.

Me kute amiwŷr Bēnjadjwŷr djwŷnh jamâr 'iryamā.

⁷Nhym be, akmere, àpnhire ar, gwaj baje Metīndjwŷnh markam me kute gwaj bajo bikênhkam, mŷj dja gwaj amim arën kuma? Bir, dja gwaj amim,

—Bēnjadjwŷr djwŷnh dja bôx ba kôt dja, ane. Bēnjadjwŷr djwŷnh bôx gwaj kôt baku'êja dja gwaj kuma. Ne kam akrânmâ amiwŷr amâr 'iryen lâ badjukanga kêt. Ga, pur kre djwŷnh kute pur kreja pumû. Ne kam djwŷ mex jamâr 'iry:ja pumû. Nhym kam kum ngo nhym arŷm na bixadjwŷr mex ne. Nhym kam djwŷ arŷm apôx ne 'y týx ne. ⁸Dja gar kudjwa akrânmâ amiwŷr Bēnjadjwŷr djwŷnh jamâr 'iry:n lâ adjukanga kêt. Mŷkam? Bir, arŷm bôx 'yr gwaj kôt baku'ê 'yr.

⁹Kwârîk wânh abenâ prîkam abenâ akabén kêt. Mŷkam? Bir, Metīndjwŷnh kute pânh ar amâ ajaxwe jarênh karô. Kwârîk wânh abenâ anhŷr kêt. Memâ axwe pânh jarênh djwŷnh arŷm bôx 'yr.

¹⁰Ga, me bakukâmâreja ma. Metīndjwŷnh kukwakam ujarênh djwŷnhja ma. Bēnjadjwŷr djwŷnh kukwakam ne me memâ ujarênh ar ba nhym me 'ã ari meo bikênho ba nhym me amitokry maro ba. Nâm me te meo anhŷro ba nhym me akrânmâ amiwŷr Metīndjwŷnh jamâr 'iryen 'ã ukanga kêt. Dja gar me kudjwa ã amiwŷr amâr 'iryo ane.

¹¹Nâm me te meo anhŷro ban te mebê Metīndjwŷnh kurêo ba nhym me Metīndjwŷnh'ã ukanga kêtakumrêx. Me ja ne me kînhkumrêx. Ja ne gar aje arŷm mar. Arŷm ne gar Djo'ã ujarênh ma. Me bakukâmâre Djo te amitokry kumex maro ban amim Bēnjadjwŷr djwŷnh mar'ã ukanga kêtakumrêx. Ne kam arŷm tokry mar'ã aminhinomâ amimê nhym Bēnjadjwŷr djwŷnh arŷm o djuw me:xkumrêx. Tām dja gar ama. Ga, Bēnjadjwŷr djwŷnh kum me kaprî:kumrêxja pumû.

¹²Akmere, àpnhire ar, ar aje memâ akabén jarênh nhym me kute amar pydji kadji djâm aje kam kôt Metīndjwŷnh nàr ô mŷjja'ô jarênhmâ? Kati. Kwârîk wânh aje memâ akabén pydjin arênhkôt memâ kàjkwa jarênh kêt.

Kwārīk wānh aje memā akabēn pydjin arēnhkōt memā pyka jarēnh kêt. Memā ar akabēn pŷnhbit ne arē. Aje mrāmri mŷjjao anhŷrmā. Kambit memā kum, “Nà. Dja ba ã o ane”, ane. När, aje mŷjjao anhŷr kētmā. Kambit memā kum, “Kati. Dja ba o anhŷr kêt”, ane. Jabit memā arē. Memā akabēn pŷnhbit ne arē. Kwārīk wānh memā akabēn jarē ne me kute ar amar pydji kadjy kôt memā apŷnh mŷjja jarē kêt. Metîndjwŷnh ren ar amā ar ajaxwe jarē.

Me kute aben mar ne Metîndjwŷnhmā abeno à'wŷr.

¹³Dja gar ajō akaprī jabej Metîndjwŷnhmā amijo a'wŷ. När, ar ajō akînhkumrêx jabej angrerkam kum amikînh jarē.

¹⁴Djā ne ar akam me'ō kanê? Gê amiwŷr me kute Jeju nhō me jao ba djwŷnh 'wŷn amiwŷr aro bôx. Gê ar Metîndjwŷnhmā o a'wŷn arŷm Bênjadjwŷr djwŷnh kukwakam kangôo kungrâ. Kangô kute rônykangô pyràkjao kungrâ.

¹⁵Ne Bênjadjwŷr djwŷnh kute me'ō kanêjao mexmā tu amim kamnhîxkumrêx ne kum o a'wŷ nhym arŷm ar kabēnkôt o mex ne kum tŷx jadjâ. Amrêbê kute àpênh jaxweo ba jabej dja arŷm axwe maro aknon kam ngryk kêt ne.

¹⁶Dja gar ajaxwe 'ôkam akaprîn 'ã abenmā amikôt amijarê. Ne kam Metîndjwŷnhmā abeno a'wŷ nhym arŷm ar ajo mex. Godja gwaj bajaxwe kêt jabej ne kum badjâ'wŷr jabej. Ne badjâ'wŷr'ã batŷx ne 'ã badjukanga kêt jabej nhym kam Metîndjwŷnh arŷm gwaj bakabēn kôt àpênh rax.

¹⁷Be, djâm Erijbê wajanga? Kati. Erij umar kute mrâmri ne gwaj badjumar pyràk. Ne kam Metîndjwŷnhmā kàjkwa ngrâ'ã à'wŷr tŷxkumrêx. Nhym arŷm kôt namê amexkam kàjkwa ngrâbit. Ne ajte namê amexkam kàjkwa ngrâ ne. Ne ajte namê amexkam tâm ne. Ne ajte nakam kàjkwa ngrâ ne. ¹⁸Ne kam ajte kum na'lâ a'uw nhym kabēn kôt ajte na axidjuw. Axidjuw nhym kam djwŷ ajte ingrôt. Dja gwaj ã Metîndjwŷnhmā badjâ'wŷro ane nhym ã gwaj bakabēnkôt àpênh raxo ane.

¹⁹Akmere, àpnhire ar, gêdja ar akam me'ō Metîndjwŷnh kabēn katâtja bê ate amijo ba jabej. Nhym me'ō akubyn Metîndjwŷnh'yr o akêx jabej.

²⁰Mŷj dja kute arŷm 'yr o akêxkam kuma? Bir, me'ō kute akubyn 'yr o akêxja ne axwebê utâ nhym Metîndjwŷnh arŷm me biknor tokry djâbê utân kam kum apŷnh axwe djâri krâptî akno.